

հարցի նման միակողմանի լուծում. հայ պատերազմները երկար սպասեցին Ղարաքիլիսայում, վրացիները պատերազմներ չուղարկեցին: Կապ. Գրինը գնաց գոր. Թոմսընին գեկուցանելու համար, և այլևս ձայնը չլսեց:

Երկու ժողովուրդների զինւած ընդհարման առաջն առնելու փորձեր արաւ և Վիրահայոց Ազգ. Խորհուրդը: Դեկտ. 11-ին նրա պատերազմութիւնը — Ա.Երզնկեանը, Ա.Քոչարեանը, Տէր-Օհանեանը և Արովեանը — վրաց կառավարութեան արտօնութեամբ, մեկնեց Թիֆլիսից՝ կամենալով Վորոնցովկայի ու Ջալալ-Օղլիի վրայով հասնել Ղարաքիլիսա և համոզել հայերին, որ դադարեցնեն կռիւը և վէճը լուծեն բանակցութիւնների միջոցով: Դեկտ. 15-ին պատերազմութիւնը հասաւ Եկատերինֆելդ, ուր պահւեց մի քանի օր, ապա վերադարձեց Թիֆլիս, իբր թէ, կառավարութեան հրամանով: Պատերազմութեան անդամներ Երզնկեանն ու Արովեանը ենթարկւեցին հայհոյանքի և անարգանքի, իսկ Քոչարեանը ծեծւեց ժողովրդական դաւադրականների ձեռքով: Երեքին էլ փակեցին սենեակի մէջ և դաշոյնը կրծքներին ուղղած՝ սպառնում էին սպանել: Չօգնեց և այն փաստը, որ Ա.Երզնկեանը Վրաստանի Խորհրդարանի անդամ էր. նրան համարում էին հայկական լրտես:

Պատերազմի առաջն առնելու մի փորձ արաւ և Վրաստանի ներկայացուցիչ Ս. Մդիվանին, որը դեռ ընդհարումներից առաջ մեկնել էր Երևանից և գտնւում էր Ղարաքիլիսայի շրջանում: Չօր. Յուլուկիձէի հետ ուղիղ հեռագրաթելով խօսելուց յետոյ, նա յորդորեց Հայաստանի կառավարութեան կանգնեցնել առաջ շարժւող զօրքերը, պարպել Լոռիի գրաււած վայրերը և հայ-վրացական խառն պատերազմութեան միջոցով՝ համոզել Լոռիի հայ գիւղացիութեան, որ համակերպւի և ճանաչէ վրաց իշխանութիւնը, իսկ սահմանների հարցը լուծել բանակցութիւնների միջոցով: Մի ձև, որ, ի հարկէ, անհնար էր ընդունել ստեղծւած պայմաններում:

Եւ դէպքերն ընթացան իրենց ճանապարհով. խօսքը մնացել էր գէնքին: